

Reseskildring 9 tisdag 6/12-2011

Nu har jag, My Wentzel, varit i Kenya i en vecka tillsammans med mina föräldrar, min mormor och två vänner Jesper och Love. Vi har besökt massa vänner i Ndhiwa och idag har vi tillbringat hela dagen i Manga Hill.

När jag senast lämnade Manga Hill, i mars tidigare i år, hade familjerna problem med att deras majs torkade. Nu ruttar den istället pga onormalt mycket regn. Detta märktes även på vägarna som nu snarare kan kallas leråkrar. Vi tog det säkra före det osäkra och satt bara en person plus föraren på varje motorcykel mot Manga Hill. Vi kunde inte ta oss hela vägen fram utan gick sista biten. Jisses, vad lerigt! Och majsens står verkligen i vatten!

Vi började visiten med att äta frukost hos Tom Nyangor, han som är kordinator i WAiK I Nyanza, byns egen förening. Som vanligt bar de ut soffor och fåtöljer på gården som vi fick sitta i. Barnen, Love och Jesper sprang runt och busade glatt i leran medan jag stod och intervjuade Thobias Odhiambo som är ordförande i WAiK I Nyanza. Han berättade "Vi hade ett möte förra lördagen där 20 personer var med. Vi pratade om reningsverken och medlemmar ur kommittén rapporterade att tre reningsverk inte fungerar så bra eller inte alls. Jag själv besökte 55 familjer förra veckan och såg också att några inte fungerade så bra så jag försökte att fixa dem. De familjer som har problem med sina reningsverk lånar nu från sina grannar"

Jag frågade om han har besökt Ernst Akamas familj, mannen som har 6 fruar och som inte använde sitt reningsverk när jag lämnade Manga Hill i mars. Thobias berättade att han var där förra veckan och att det nu är tydligt att familjen verkligen använder sitt reningsverk.

Tom kom förbi oss och vi började prata om latriner. Flera har byggt latriner sedan vårt möte i januari 2011 då vi diskuterade vikten av att använda latriner. Extra viktigt är det nu under regnperioderna, så att avföringen inte spolats ner i vattentäkterna där människorna tar sitt dricksvatten. Tom berättade "Ett stort problem är jorden här som består av mycket lera. Det är svårt att gräva latriner här för de faller ihop, speciellt nu när det regnar så mycket. Min familjs latrin har fallit samman och är nu fylld med lera så jag måste gräva en ny." Jag gick sedan för att titta på Toms latrin som jag använt tidigare, och visst gick den fortfarande att använda, men för tillfället är den bara knappt en meter djup.

Jag frågade Thobias vad WAiK I Nyanza främst arbetar med nu. "Jag går runt och besöker familjerna för att se vilka som behöver ett nytt reningsverk och vilka som är många på sitt reningsverk så att de behöver fler. Det kommer bli mycket bättre när vi får fler reningsverk i januari 2012."

Jag frågade hur hans egen familj mår och fick till svar "My family are feeling very well. From the day we got the purifier I am very okay in my stomach. Now we don't use money for medicine. My family can save 1500 KES per month because we don't have the stomach problems. Now we can buy food for the children, the food is more expensive now so it's very good to save that money now." ("*Min familj mår väldigt bra. Från dagen vi fick reningsverket är jag okej i magen. Nu använder vi inte pengar till medicin. Min familj kan spara ca 140kr i månaden för att vi inte har magproblem. Nu kan vi köpa mat till barnen, maten är dyrare nu så det är väldigt bra att spara pengarna nu*")

Senare under dagen pratade jag med Sarah som är lärare på en skola i närheten, Koyula Academy School. Hon tjänar 1500 KES i månaden, alltså lika mycket som Thobias familj nu kan spara varje månad då de inte behöver lägga de pengarna på medicin.

Vi gick sedan för att besöka några familjer. Vi trängdes med kossorna som även de försökte gå där det var minst lerigt och halt. Rose Ogalos familj hade Tom berättat om tidigare. För två månader sedan skar ett barn bort den röda balongen som används till att rengöra reningsverket. Vi försökte laga det, men det gick inte. Himla störande att hela reningsverket egentligen fungerar men inte nu när man inte kan rena det ordentligt. Tyvärr kunde vi inte göra något åt situationen nu, men vi ska se om vi kan få tag på reservdelar. Familjen berättade att de samlar regnavatten som de i början kokade, men att de får ont i magen av det så nu struntar de helt i att koka vattnet. På mötet senare under dagen berättade Tom om reningsverket för alla som var där så att alla ska tänka på att ha reningsverket utom räckhåll för barnen. I de andra familjerna som vi besökte fungerade reningsverken bra.

Vidare till mötet som Tom öppnade med att säga "My gör det hon lovar, vare sig vi gillar det eller inte!" Kul citat som jag inte vet hur jag ska tolka... Men han fortsatte sedan att säga "När My lämnade oss i mars lovade hon att ta med sig sina föräldrar vid nästa besök, ingen trodde på henne, men här är hon nu med två vänner, sina föräldrar och till och med hennes mormor! My kan man lita på."

Thabeta som är vice ordförande i WAiK i Nyanza höll ett tal där även hon påpekade att de nu kan köpa mat till barnen istället för att lägga pengarna på medicin. Hon sa också "The teaching and things you left have helped us a lot, before we had stomach ache but since we started to use the purifier we are fine." (*"Det ni lärt oss och sakerna ni lämnat har hjälpt oss mycket, innan hade vi ont i magen men sedan vi började använda reningsverken mår vi bra"*)

Sofia reste sig och sa "Before our children died but thanks to that purifier they don't die." (*"Innan dog våra barn men tack vare reningsverket dör de inte"*)

Ogalo Orucho berättade att problemet nu är att de inte har ett permanent ställe som de kan få sitt vatten ifrån.

Efter mötet fick vi lunch. Toms familj slaktade under dagen en get till vår ära. Get och ugali, en blandning mellan gröt och bröd gjort av majsmjöl, smakade gott efter dagens vandringar.

Nu när jag sammanfattar dagens röster har många påpekat att de sparar pengar varje månad, pengarna använder de till att köpa mat till barnen och en kvinna berättade att numera behöver familjen aldrig gå och lägga sig hungriga. Någon påpekade också att skolnärvaron har ökat då barnen är friskare. Men tre problem framkom under dagen. 1; Att få tag på vatten under torrperioderna. 2; Latrinerna rasar samman. 3; De är många på varje reningsverk och tre av dem fungerar inte längre.

Problem ett arbetar vi med förfullt (läs på www.waik.se). Problem två måste vi börja diskutera och att de är många på reningsverken löser sig i januari 2012 då de får 150 till vattenreningsverk till byn.

Avslutar allt detta med ett kul citat. Mina föräldrar berättade att de har tre barn och att jag är yngst, då fyllde Tom i: "I just have to tell them (och pekade på de som bor i Manga Hill), it's NOT a crime to have only 3 children in Sweden!" (*"Jag måste bara berätta för dem (och pekade på de som bor i Manga Hill), det är inte ett brott att bara ha 3 barn i Sverige!"*) Och fortsatte sedan med att förklara detta på det lokala språket Lou.

Hälsningar My Wentzel